

LEVENDE Talen

JAARVERSLAG
2014

Geachte lezer,

Met genoegen presenteren wij u ons jaarverslag 2014. In dit jaarverslag leggen wij verantwoording af aan onze leden en onze relaties. We blikken vooral terug op onze activiteiten in het vertrouwen dat die zinvol geweest zijn voor de aangesloten taaldocenten en (daarmee) voor het taalonderwijs in ons land, en voor de overige taalliefhebbers en -deskundigen onder onze leden.

We kijken niet alleen terug maar ook vooruit op basis van concrete ambities waar we in geloven en die we van harte proberen waar te maken. Ik wens u veel plezier tijdens het doorlezen van alle bijdragen. Voor vragen, opmerkingen en ideeën houden wij ons graag aanbevolen.

Namens het bestuur,

Judith Richters,
voorzitter Levende Talen

COLOFON

Vereniging van Leraren in Levende Talen
Zwarte Woud 2
3524 SJ Utrecht
T 030 205 99 78
E bureau@levendetalen.nl
www.levendetalen.nl

redactie: Jos Canton, secretaris
illustratie voorkant: Petra van Kalker (eerder
verschenen in LTM 101(20014)3

11 april 2015

INHOUD

4

VERSLAG VAN DE SECRETARIS VAN LEVENDE TALEN

Leden
Hoofdbestuur
Dagelijks Bestuur
Financiën
Bureauondersteuning
Adviesraad
Tijdschriften
Onderwijscoöperatie
Vakbond (FvOv)
Onderwijskamer
Werkgroepen
Website
Landelijke Studiedag 2014

8

VERSLAG VAN DE SECTIES VAN LEVENDE TALEN

Arabisch
Chinees
Duits
Engels
Frans
Fries
Italiaans
Nederlands
Nederlandse Gebarentaal
Papiaments
Russisch
Spaans
Turks

19

VERSLAG VAN DE VAKBONDSMEDEWERKER

20

VERSLAG VAN DE REDACTIES LTM & LTT

Levende Talen Tijdschrift
Levende Talen Magazine

VERSLAG VAN DE SECRETARIS VAN LEVENDE TALEN

Het Dagelijks bestuur heeft het genoegen u het Jaarverslag van 2014 te presenteren. De vereniging (bij de Kamer van Koophandel ingeschreven als Vereniging van Leraren Levende Talen) bestaat sinds 1911 en is nu dus 104 jaar oud. Levende Talen is een federatie van dertien vakverenigingen van taaldocenten. De volgende talen zijn vertegenwoordigd: Arabisch, Chinees, Duits, Engels, Frans, Italiaans, Nederlands, Nederlandse Gebarentaal, Papiaments, Russisch, Spaans en Turks. Een aparte plaats bezetten NT2 als werkgroep binnen de sectie Nederlands, Vedocep (Engels in het basisonderwijs) en de werkgroep Lerarenopleiders.

Levende Talen heeft als doelen:

- het bevorderen en ontwikkelen van taalonderwijs in alle levende talen in brede zin
- het bijeenbrengen van en bieden van een platform aan taaldocenten
- het behartigen van de belangen van leden in de arbeidsvoorwaardelijke sfeer. Daarvoor is Levende Talen aangesloten bij de FvOv (Federatie van Onderwijsvakorganisaties).

Leden

Leden van Levende Talen zijn voornamelijk taaldocenten in primair, voortgezet en hoger onderwijs, beroepsonderwijs en volwasseneneducatie. Op de teldatum (31-12-2014) waren er 3450 leden, 2855 actieve en 133 post-actieve en ten slotte 423 andere leden. Sinds de laatste algemene ledenvergadering zijn er 9 ereleden.

Hoofdbestuur

Het HB wordt gevormd door de voorzitters van de dertien vaksecties samen met het Dagelijks Bestuur. Het hoofdbestuur heeft Blanca Cano González (voorzitter sectie Spaans) benoemd tot vicevoorzitter van de vereniging. Het hoofdbestuur heeft 8 keer vergaderd, 4 maal vóór de zomervakantie en 4 keer erna.

Een ervan was een themabijeenkomst als sluitstuk van de themavergaderingen ingezet in 2012 over lobbyen en pr. Er waren twee rondes. In de eerste ronde stond de vereniging centraal en ging het over de vraag 'Welke concrete acties stel je voor teneinde leden te werven?' De antwoorden zijn terug te brengen tot drie categorieën: 1. de boer op gaan om leden te werven; 2. conserveren van het bestand; 3. communicatie. In de tweede ronde ging het over de eigen sectie en was de vraag 'Wat zijn de inhoudelijke doelen van je sectie? Wat wil je bereiken of veranderen? Hoe?' Doel van deze ronde was om te zoeken naar overeenkomsten teneinde elkaar te kunnen ondersteunen bij gezamenlijke doelen.

In de reguliere vergaderingen van het hoofdbestuur stond in 2014 steevast het punt financiën op de agenda. Het kostte nogal wat moeite een nieuwe penningmeester te vinden. Tot haar taak behoorde onder meer toezicht houden op de bezuinigingsafspraken. De vereniging probeert ook meer inkomsten te krijgen door de abonnementen met ingang van 2016 te verhogen (voorstel aan ALV).

Dagelijks Bestuur

Op 12 april 2014 is Mari Brok als penningmeester opgevolgd door Rahime Gülcü. Het hoofdbestuur heeft Blanca Cano Gonzalez gekozen als opvolger van Klaas Heemskerk. Zij is vanaf 1 augustus 2014 vicevoorzitter. Het DB vergaderde in 2014 twaalf keer.

Samenstelling van het Dagelijks Bestuur (DB):

Judith Richters, voorzitter

Blanca Cano González, vicevoorzitter (tevens voorzitter sectie Spaans)

Jos Canton, secretaris

Rahime Gülcü, penningmeester

Kitty Willemsen, algemeen bestuurslid

Dirk Klein, algemeen bestuurslid

Portefeuilleverdeling taken DB in 2014	
Contact met Coöperatie	Judith en Kitty
Contact met rechtsbijstand UnieNfto	Jos
Contact met vakbondsmedewerker en FvOv	Judith en Jos
Contact met FvOv en Onderwijskamer	Kitty en Jos
Leidinggeven aan Bureau Levende Talen	Jos en Judith
Externe contacten (zoals ECML, FIPLV)	Judith
Website en sociale media	Blanca en Dirk
Taalbeleid	Judith
LSD	Dirk en Kitty
Lobbyen	Judith en Klaas (tot 31-7)
Werkgroepen	Kitty en Jos (CE-SE), Judith (taaldiversiteit), Kitty en Judith (taal in de vakken)
Contact met redacties LTM en LTT	Judith en Rahime

Financiën

In 2014 is zuinig aan gedaan. Het hoofdbestuur had besloten in 2014 voor één jaar geen vacatiegelden voor bestuursvergaderingen uit te keren, ook niet voor sectievergaderingen. De sectiebijdragen zijn wel betaald. Ook werd de regeling reiskosten aangepast (alleen nog vergoeding op basis van openbaar vervoer, behalve bij samen reizen in de auto). Niet alle bezuinigingsdoelstellingen zijn echter gehaald, zo is er een eenmalige tegenvaller in de post personeel en bleek de bezuinigingsinzet in de begroting 2014 te ambitieus voor de post tijdschriften. Bij de controle van de boeken bleek gelukkig dat het jaar afgesloten kan worden met een batig saldo. In 2015 kan begonnen worden aan de opbouw van een reserve.

Bureauondersteuning

Het bureau is ook dit jaar weer bemand door onze bureau-medewerkster Myrna Brouwer die ons bijna fulltime ondersteunt. Haar belangrijkste taken zijn het bijhouden van de ledenadministratie, de communicatie met de leden en het ondersteunen van activiteiten van bestuur en secties. De telefonische bereikbaarheid van het bureau is in overleg met de secretaris vastgesteld van 10 uur tot 15 uur behalve op maandag en vrijdag.

Adviesraad

Doel van de adviesraad is het overbruggen van de kloof tussen onderwijspraktijk en onderzoek.

In 2014 vond de startbijeenkomst plaats. Aanwezig waren sectievoorzitters, onderzoekers, opleiders, nascholers en vertegenwoordigers van expertisecentra. Zij zagen als eerste opdracht te zorgen voor voorlichting en informatie vanuit het onderzoek richting onderwijspraktijk. Uit het veld en de media komen regelmatig actuele vragen, die op basis van inzichten uit onderzoek met meer gezag beantwoord kunnen worden. Concrete voorbeelden: hoeveel lestijd is nodig om een bepaald streefniveau te bereiken, zeker nu er geen minimumtabel meer is in de onderbouw? Hoe kunnen de talen in de andere vakken geïntegreerd worden? Ook werd gedacht aan het vorig jaar door Levende Talen gepubliceerde onderzoeksrapport over sturing op discrepantie tussen schoolexamencijfers en het centraal examen. De raad zou de werkgroep ce-se kunnen adviseren over te volgen stappen. Een klein aantal deelnemers – Rick de Graaff, Alessandra Corda, Erik Kwakernaak en Judith Richters – heeft gefun-

geerd als voorbereidingsgroep die zich heeft beziggehouden met het hoe (bijvoorbeeld vergaderfrequentie, voorzitterschap) en het wat (welke onderwerpen). Als eerste onderzoek is gekozen voor het onderzoeksrapport van SLO over schrijfvaardigheid dat eind 2014 is gepubliceerd.

Tijdschriften

Levende Talen geeft twee vakbladen uit: *Levende Talen Magazine (LTM)* en *Levende Talen Tijdschrift (LTT)*. LTM bevat informatie over nieuws en ontwikkelingen in het taalonderwijs en verschijnt acht keer per jaar. In LTM staan artikelen over relevante onderwerpen voor de verschillende talen, goede praktijkvoorbeelden, besprekingen van (jeugd)boeken en films, interviews en informatie over ict en internationalisering. LTT heeft een meer wetenschappelijk karakter en verschijnt vier keer per jaar.

Onderwijscoöperatie

De doelstellingen en het motto van de Onderwijscoöperatie (OC) zijn: 'Van, voor en door de leraar'. De hoofdactiviteiten ('programmaliijnen') van de OC zijn het waarborgen van de kwaliteit van het leraarsberoep (Bekwaamheid, via een Register voor po, vo en mbo), het waarborgen van de professionele ruimte om de positie van de leraar te versterken. Helaas is in 2014 weinig voortgang geboekt bij het opstellen van het wetsontwerp dat het registreren moet gaan vastleggen. In het bestuur van de OC werd Levende Talen via een getrappt systeem vertegenwoordigd door het Platform voor vakinhoudelijke verenigingen in het voortgezet onderwijs (PVVO) en de Federatie van onderwijsvakverenigingen (vakbond). Het PVVO bood bij de oprichting een platform voor vakinhoudelijke discussie tussen vakverenigingen in het voortgezet onderwijs met onder andere als doel de Onderwijscoöperatie te voorzien van ideeën. In 2014 hebben enkele grote verenigingen het lidmaatschap opgezegd omdat zij van mening waren dat deelname aan het Platform te weinig opleverde. Levende Talen heeft het nog een jaar aangezien, maar heeft eind 2014 ook besloten het lidmaatschap te beëindigen. Het sectiebestuur Nederlands is volwaardig lid geworden.

Vakbond (FvOv)

Levende Talen is als vakbond aangesloten bij de Federatie van onderwijsvakverenigingen (FvOv). In 2014 zijn er acties geweest in het mbo met estafettestakingen in het land. Aan de staking hebben 7 leden van LT mee gedaan van de 280 bij ons bekende mbo-leden. LT heeft met een kleine meerderheid

vóór de cao-vo gestemd en is daarmee in lijn met de andere verenigingen in de FvOv, ook met de AOb.

Onderwijskamer (OK)

De Onderwijskamer is opgericht toen een aantal verenigingen het PVVO hadden verlaten. De Onderwijskamer adviseert op vakinhoudelijk gebied het bestuur van de FvOv en maakt het verslag openbaar via de website van de FvOv. Van iedere vereniging kunnen twee leden afgevaardigd worden, één vast en één afhankelijk van het thema dat geagendeerd is. In 2014 zijn er twee bijeenkomsten geweest van de Onderwijskamer. Onderwerp voor de eerste Onderwijskamer was een discussie over het net verschenen rapport van de Onderwijsraad *Een eigentijds curriculum*. Voor de tweede Onderwijskamer waren ook vertegenwoordigers van niet bij de FvOv aangesloten verenigingen uitgenodigd. Thema was toen 'Bekwaamheid en Bevoegdheid'. Dit onderwerp dat zowel vakinhoudelijke, bij voorbeeld de kennisbasis bij de leraaropleidingen, als rechtspositionele aspecten kent, wordt voortgezet in 2015.

Werkgroepen

Werkgroep ce-se

In 2014 heeft de voorzitter samen met leden van de werkgroep bezoeken gebracht aan de Inspectie en het College van Toetsing en Examens (CvTE) om de aanbevelingen uit het onderzoeksrapport over sturing bij discrepantie te bespreken. Het is ons niet gelukt een bezoek te brengen aan de VO-Raad, ons verzoek hiertoe werd afgewezen.

De bezoeken aan de betrokken instanties leren ons dat eigenlijk niemand meer de regie heeft in onderwijsland; de inspectie zei het eens te zijn met de conclusies van het onderzoek maar is onmachtig de aanbevelingen uit te voeren. Wel staat de inspectie open voor meer contact met LT teneinde de kennis van de vakinhouden bij de inspecteurs te vergroten. Eind 2014 heeft de inspectie het KPC opdracht gegeven kijkwijzers te maken voor de inspecteurs; in de kijkwijzers is allerlei informatie verzameld over vakinhouden. Leden van Levende Talen hebben meegewerkt bij het samenstellen ervan.

Het College van Toetsing en Examens heeft LT gevraagd onderzoek te doen naar draagvlak bij geplande veranderingen in de centrale examens Frans BB en KB, Duits en Engels BB en KB en Engels GL en TL. De resultaten van dat onderzoek zijn het College meegedeeld.

Levende Talen heeft ook gereageerd op het advies van de Onderwijsraad *Een eigentijds curriculum* dat pleit voor integratie van 21ste-eeuwse vaardigheden zoals ontwikkeling van denkvaardigheden, kritisch denken en ict-geletterdheid en meer samenhang tussen de vakken; hoewel die ideeën niet geheel nieuw zijn is de vereniging daar niet tegen. Maar de aanbeveling om een permanent college in te stellen om deze 'herijking' te monitoren en regisseren begrijpen wij ook niet

zo. Ook dat heeft het bestuur aan de raad laten weten.

Eind november verscheen de *Examenmonitor 2014* van het ministerie van OCW met daarin een ongelukkige verwijzing naar het LT-onderzoek naar het verschil tussen ce en se. Levende Talen heeft gereageerd met een persbericht. Dit persbericht is verspreid onder alle leden, de lijsten van de voornaamste communities, de pers en de onderwijsvakbonden. De tekst is als brief gezonden aan de vaste kamercommissie Onderwijs. Er is de eerste dag al een vraag over gesteld aan de staatssecretaris die beloofd heeft schriftelijk te reageren tijdens het debat over de examens in het voorjaar. Tegelijkertijd heeft de voorzitter contact gehad hierover met de hoogste ambtenaar om hem te informeren dat wij niet gelukkig zijn met het gestelde in de *Examenmonitor* en dat wij namens onze leden zo hebben moeten reageren.

Werkgroep Taaldiversiteit

De werkgroep heeft zich in 2014 weer beziggehouden met het meedenken over een actiegericht vervolg op de workshops twee jaar geleden in het kader van het Europese programma *Language Rich Europe*. Er wordt samengewerkt met het Europees Platform en het British Council. De activiteit van de werkgroep was dit jaar beperkt. De geplande workshop op de LSD 2014 ging niet door wegens gebrek aan belangstelling. De groep is in 2014 niet bij elkaar gekomen.

Website

Met de beperkte middelen die in 2014 beschikbaar waren, is toch een begin gemaakt onze verouderde website aan te pakken. Antenna heeft een aantal belangrijke functies geactualiseerd en toegevoegd (achterkant). De verouderde voor-kant wordt in 2015 aangepakt. Vicevoorzitter Blanca Cano González schuift hiervoor in 2015 andere taken terzijde. In 2014 is de archiefsite <www.lt-tijdschriften.nl> verder uitgebouwd en bijgehouden. Dit betekent dat inmiddels alle artikelen die verschenen zijn in LTT en de hoofdartikelen van LTM vanaf 2000 tot en met 2014 via de site te raadplegen zijn.

Landelijke Studiedag 2014

Het bestuur heeft zijn best gedaan dit hoogtepunt in het verenigingsjaar niet te laten lijden onder de financiële zorgen. Voorstellen voor verhoging van de deelnameprijs zijn gematigd. Zo heeft een voorstel om de vroegboekorting ineens af te schaffen en met de opbrengst daarvan (dit jaar zou dat ca. 7000 euro betekenen) de kleine secties te ondersteunen het niet gehaald in 2014. Afschaffing zal in volgende jaren geleidelijk gaan gebeuren. Wel is afgesproken dat de toegangsprijs iets omhoog ging.

Onder het thema 'Zin in Taal' ging de tot nu toe drukst bezochte landelijke studiedag van start met een voordracht door schrijfster dichteres Tjitske Jansen. Zij begint met het

gedicht 'Brief aan vaders en moeders'. Volgens Tjitske werden de docenten in de zaal bijna net zo stil als de vmbo-leerlingen aan wie zij het gedicht ook voordroeg. Zij probeerde het publiek ervan te overtuigen dat originele ideeën en passie belangrijk zijn bij het aanleren van technieken in het taalonderwijs.

Tijdens de openingsvoordracht waren de workshops voor de lerarenopleiders al begonnen, de twee rondes workshops voor de andere deelnemers kwamen daarna. De dag werd afgesloten door Pieter Derks die tijdens zijn conference de prijzen voor het Europees Talenlabel mocht uitreiken.

Volgens de evaluatie waren de meeste deelnemers tevreden, vooral over de sfeer, de organisatie, de locatie en de voorzieningen. Over sommige workshops is men wat minder positief, enkele zijn zelfs negatief beoordeeld. Er blijkt een discrepantie te bestaan tussen de titel en de inhoud van sommige workshops. Ook het feit dat sommige workshops niet meer beschikbaar waren, heeft bijgedragen tot kritische commentaren.

Europees Talenlabel 2014

Het Europees Talenlabel is een Europese prijs ter aanmoediging van innovatieve taalprojecten. Deze prijs wordt jaarlijks in elk deelnemend land uitgereikt. Thema voor 2014 was 'Taalsport en Taalspel'.

- De eerste prijs ging naar het Den Bosch Early English Programme van Such fun! English for everyone. Ze betrekken *native speakers* uit het buitenland bij het onderwijs. Ze maken gebruik van een waaier aan activerende werkvormen. Het bereik van het project is groot: 2.000 leerlingen op acht basisscholen profiteren ervan. Het ontwikkelde materiaal blijft beschikbaar voor de deelnemende scholen.
- De tweede prijs was voor het project van Elena partnerschap en testscholen. Het project richt zich onze buurtalen en kan zelfstandig door de leerlingen worden uitgevoerd. Het spelelement sluit uitstekend aan bij het thema.
- De derde prijs was voor 'Bang the Button' van Jet Hiensch en Yolande Gorter, een bijzonder particulier initiatief. Een ouderwets (retro-)spel. Verschillende vaardigheden en soorten kennis komen aan bod. Door het spelelement blijven de leerlingen Engels spreken.
- De publieksprijs ging naar 'Design your own game' van het Corlaer College uit Nijkerk. De leerlingen hebben door middel van dit project op een speelse manier kennis gemaakt met bepaalde Engelse vocabulaire. Leerlingen hebben in groepsverband spellen ontworpen; elk groepje heeft een ander thema behandeld. Na het creëren van de spelletjes kregen de leerlingen de gelegenheid om hun eigen ontworpen spelletjes, maar ook die van de andere klasgenoten, uit te proberen. Op deze manier heeft elk groepje spelenderwijs kennis kunnen maken met de verschillende vocabulaire thema's.

Taaldidactiekprijs

De zogenoemde Gerard Westhoffprijs voor de beste scriptie van vreemdetalendidactiek ging dit jaar naar Digna Blankenstein voor haar scriptie *Observerend leren bij spreekvaardigheid Spaans in 4 vwo, overzicht door focus*. De prijs werd door Gerard Westhoff zelf uitgereikt.

VERSLAG VAN DE SECTIES VAN LEVENDE TALEN

Sectie Arabisch

Bestuur

Samira Haddad (voorzitter)
Wouter Toonen (secretaris en redactielid LTM)
Ali Liazid (penningmeester)
Fouad Issaoui (algemeen bestuurslid)
Sadik Alaali (algemeen bestuurslid)
Malika Bouhbouh (algemeen bestuurslid)

Per april 2014 heeft Abdelkader Loufhi afscheid genomen als algemeen bestuurslid. Per 1 januari 2015 heeft Fouad Issaoui als algemeen bestuurslid afscheid genomen.

Menno Eekman, jarenlang secretaris van de Sectie Arabisch geweest en redactielid is per september 2014 met pensioen.

Aantal leden: 20

Acties 2014

- In april is een Facebookpagina aangemaakt met de naam 'Arabisch Leeft' waarop diverse nieuwsberichten worden gepost voor onze leden en belangstellenden, ditzelfde voor groepsapp.
- Op 14 juni is een studiedag georganiseerd voor onze leden, over diverse nieuwe lesmethodes en ontwikkelingen, valide examens maken, verschillen en overeenkomsten tussen KA (Klassiek Arabisch) en MSA (Modern Standaard Arabisch) met het oog op de toekomst.
- In juni benaderd door een school in Eindhoven die onze hulp wilde voor het invoeren van het vak Arabisch op hun school als extra vak voor groep 5 t/m groep 8. Voor deze school een onderwijsplan opgesteld voor deze groepen. Helaas na diverse bijeenkomsten en inspanningen onzerzijds is het project gestrand. De school had geen financiële middelen om het plan te bekostigen, noch voor coaching van docenten en onderwijsmethode samenstelling.
- In september namen Samira Haddad en Malika Bouhbouh deel aan het Drongofestival in de Openbare Bibliotheek te Amsterdam.
- In november nam de sectie Arabisch deel aan de LSD met twee succesvolle workshops, gegeven door Sadik Aalali over Emotief Onderwijs en Samira Haddad & Malika Bouhbouh over Doeltaal = Voertaal.

MODERN STANDAARD ARABISCH VERSUS KLASSIEK ARABISCH

Doel van de studiedag op 14 juni was om te onderzoeken in hoeverre het Modern Standaard Arabisch (MSA) afwijkt van het Klassiek Arabisch (KA). Gymnasia overwegen om het vak Arabisch aan te bieden in hun curriculum, mits het de klassieke variant is. Wij hebben onderzocht wat hiervan de haalbaarheid is en hoe wij ons vak kunnen vertegenwoordigen op deze gymnasia. Verder hebben we geleerd hoe valide en betrouwbare leesexamens geformuleerd worden en hoe we leerlingen kunnen motiveren. Deze studiemiddag heeft zijn vruchten afgeworpen: er is meer duidelijkheid. Er komt een vervolg in 2015 voor een verdere aanpak.

Plannen voor 2015

- Een vervolg aan de studiemiddag voor leden geven om gymnasia te enthousiasmeren voor het vak Arabisch.
- Het begeleiden van lio's Arabisch.
- Vernieuwen van de website, waaronder het vermelden van activiteiten.
- Workshops met thema's uit de Arabische Taal & Cultuur aanbieden op Nederlandse middelbare scholen in diverse steden met een reeks van zes lessen.
- Lessen Arabische taal op de TU Delft aanbieden in een reeks van tien lessen.
- Werving van leden onder studenten.
- Werving van leden onder docenten Arabisch van (volks) universiteiten.
- Voortzetting van het organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten voor ouders van potentiële leerlingen in de vier grote steden.
- Vacature penningmeester invullen.
- Promotiefilm maken over het vak Arabisch.
- Debat organiseren voor schoolleidingen van diverse gymnasia over de inrichting van het vak Arabisch op gymnasia.

Sectie Chinees

Bestuur

Marieke Havinga (voorzitter)

Gwendolyn Tates (secretaris)

Pauline Lee (penningmeester)

Judith Zoetelief (penningmeester)

Aantal leden: 42

Acties 2014

We hadden in het jaar 2014 drie hoofdpunten waarop de focus lag: professionalisering docenten Chinees, ontwikkeling van Chinees als schoolvak, en externe betrekkingen.

De acties die daaruit zijn gevolgd zijn de volgende:

- Twitter account en Facebook account zijn aangemaakt.
- Er is een brief naar het ministerie van OCW gestuurd om inspraak te krijgen over de lesbevoegdheid van de docenten Chinees en wij hebben onze zorg uitgesproken over het aantal opleidingsinstituten (slechts 1, namelijk ICLON).
- Een bezoek aan de tentoonstelling *Expeditie Zijderoute. Schatten uit de Hermitage* op 25 mei met als doel didactische handreikingen te krijgen.
- Bijdragen aan de organisatie van een docentenbijeenkomst op 4 april van het Europees Platform.
- Organiseren van specifieke workshops vanuit de vraag van het werkveld op de LSD op 7 november 2014. Dit waren cultuur- en ICT-workshops. Wensen die blijven staan zijn de Wolfert lesmethode en hoogbegaafdheid.
- Samen met het Chinese Taal en Cultuur van het Europees Platform worden twee werkgroepen omtrent eindexamining/toetsing en het cultuurdomein opgezet.

ZIJDEROUTE

Voorafgaand aan ons bezoek aan de Zijderoute-tentoonstelling in de Hermitage in Amsterdam ontvingen we van Fresco Sam Sin didactische aanwijzingen waarmee we tijdens het bezoek aan de Hermitage aan de slag konden en opdrachten konden maken. Het was een zinvolle middag waarop onderling veel kennis kon worden uitgewisseld. Na het tentoonstellingsbezoek hebben we bij Hoi Tin dimsum gegeten.

Plannen voor 2015

- Het verzorgen van workshops op studiedagen van de LSD en het Europees Platform CTC voor docenten Chinees.
- Vinger aan de pols houden bij OCW wat betreft de professionalisering van het vak Chinees.
- Bijdragen aan de twee te formeren werkgroepen.

- PR: zichtbaarheid van de sectie Chinees vergroten in LTM.
- Betrokkenheid bij de vormgeving en inhoud van het eind-examen.
- Activiteit in mei met didactische aanwijzingen.
- (Mee-)organiseren van het landelijk Congres Chinees in januari 2016.
- Nieuwe website invullen en updaten.

Sectie Duits

Bestuur

Philipp von Samson-Himmelstjerna (voorzitter)

Karin Heilen (secretaris-penningmeester)

Carel van der Burg (algemeen bestuurslid)

Erik Kwakernaak (algemeen bestuurslid, redactielid LTM)

Esther Hokken (algemeen bestuurslid)

Marja Ritterfeld (algemeen bestuurslid)

Paul Stevelmans (algemeen bestuurslid)

Erwin de Vries (algemeen bestuurslid)

Erika Broschek (adviserend lid namens het Goethe-Institut)

Het bestuur is verrijkt door de komst van een nieuw lid:

Yolanda Woertman zal de mbo-sector in het bestuur vertegenwoordigen.

Aantal leden

Het aantal leden is van 584 gedaald naar 549.

Acties 2014

2014 was voor de sectie Duits een jaar waarin de gebruikelijke evenementen werden georganiseerd:

- De Deutscholympiade met vier voorrondes in Groningen, Leiden, Nijmegen en Utrecht en een groeiend aantal deelnemers. De finale vindt plaats op 20 maart 2015 in het Goethe-Institut in Amsterdam.
- Niet alle examenbesprekingen in Drachten, Zwolle, Almelo, Oss en Rotterdam gingen door. Een belangrijke reden was dat bij het eindexamen vwo te weinig open vragen waren om een bespreking doorgang te laten vinden. Bij het eindexamen havo waren er wel voldoende open vragen om een bespreking te laten plaatsvinden.
- De organisatie van de profielwerkstukwedstrijd met vier deelnemende leerlingen. De prijsuitreiking vond deze keer voor het eerst plaats tijdens het Nationaal Congres Duits in Lunteren. Dit zal in de komende jaren voortgezet worden.
- Op de landelijke studiedag (LSD) waren ook dit jaar weer een aantal workshops voor het vak Duits. De volgende keer wil het bestuur hierin een duidelijkere rol spelen, bijvoorbeeld door workshops aan te bieden die door bestuursleden worden gehouden.
- Beleidsmatig was het over het algemeen een rustig jaar.

- Verder heeft het bestuur gewerkt aan een intensiever contact met andere organisaties, zoals LinQ, VGNU (Vereniging van Germanisten aan Nederlandse Universiteiten) en de Actiegroep Duits (samenwerkingsverband van Goethe-Instituut, Duitse Ambassade, Nederlands-Duitse Handelskamer, Duitsland Instituut Amsterdam).
- Ook heeft het sectiebestuur naast de secties Frans en Engels zitting genomen in de Werkgroep ce-se van VLLT.

Plannen voor 2015

- Organiseren van alle gebruikelijke evenementen.
- Verder werken aan/versterken van de band met de Actiegroep Duits, met LinQ en de VGNU.
- Profileren binnen de vereniging versterken.
- Belonen van zeer goed presterende leerlingen op het eind-examen Duits. Deze leerlingen zullen een soort erediploma en een cadeaubon ontvangen (wordt voor de diploma-uitreiking naar scholen gestuurd).

Sectie Engels

Bestuur

Willemien den Hollander (voorzitter / mbo)

Marlise Kruishoop (vicevoorzitter / havo, vwo)

Rob Mengerink (penningmeester / avo, veva)

Betty Molt (secretaris / NCE, hbo m.u.v. lerarenopleidingen)

Patricia Rose (algemeen bestuurslid / IATEFL, vmbo, vo, tto)

Esther Ignacio-Tas (algemeen bestuurslid / vmbo)

Pascal Koole (aspirantlid / Vedocep, bo/vtto, Early English, lerarenopleidingen, social media)

Tijdens de ALV in april nam Jan Baggel officieel afscheid als secretaris/penningmeester. Zijn dubbelfunctie is nu weer gesplitst en Rob Mengerink is sinds april de nieuwe penningmeester en Betty Molt de nieuwe secretaris.

Na de zomervakantie meldde Tine Stegenga-Burgers dat zij om gezondheidsredenen ging stoppen als bestuurslid. Gelukkig vonden wij snel een vervangster in de persoon van Pascal Koole. Ook is Pascal nu de vertegenwoordigster van de Vedocep binnen het Sectiebestuur Engels. Tijdens de ALV in april 2015 zal Pascal formeel worden voorgedragen voor benoeming als sectiebestuurslid.

Aantal leden : 613 (1e), 135 (2e)

Acties 2014

- Onze IATEFL Associate Patricia Rose én ons NCE bestuurslid Betty Molt waren beiden aanwezig op de IATEFL Annual Conference in Harrogate, Engeland.
- Willemien den Hollander is voorzitter van de Vaststellings-

commissie voor de Centrale Examens Engels voor alle mbo-4 opleidingen.

- Marlise Kruishoop en Ester Ignacio-Tas zijn actief in het CvTE College voor toetsing en Examens.
- Karin Epping is nog steeds onze redacteur Engels bij LTM.
- De GNE Awards ontvingen een donatie van € 600,- en Willemien den Hollander was lid van de jury bij de grote finale van deze populaire awards.
- Tijdens de LSD 2014 konden wij onze 2 nieuwe banners én onze nieuwe ledenwervingsflyer tonen. Tevens was er weer een leuke actie voor nieuwe en bestaande leden van onze sectie, ditmaal in de vorm van een prijsvraag.
- Wij konden 13 nieuwe leden verwelkomen na de LSD.
- Wij organiseerden weer een profielwerkstukwedstrijd.
- Pascal opende een Twitter account voor onze sectie en is actief op social media.
- Wij ontvingen het verzoek van Vedocep voor nauwere samenwerking, inclusief koppeling van de websites. Dit verzoek is uitvoerig besproken binnen het SBE en de uitvoering zoals besloten, is inmiddels gestart.
- Pascal Koole is geïnterviewd door een journalist van Trouw over vtto en de gevolgen daarvan voor het vo.
- Er waren 6 reguliere sectiebestuursvergaderingen.
- In december was er een extra sectiebestuursvergadering met als hoofdonderwerpen onze Missie, Sectiestatuut en Huishoudelijk Reglement.
- Er verschenen weer 4 digitale Newsletters en ook wordt onze webpage op de Levende Talen website goed up-to-date gehouden.

LEDENWERVING

Tijdens de LSD hebben zich 13 nieuwe sectieleden aangemeld. Onze acties zijn erg populair, ook bij de bezoekers van andere talensecties. Als een waakhond moeten we onze tafel met gadgets etc. bewaken(!).

Op de LSD 2014 hadden wij een prijsvraag met Keep Calm-ansichtkaarten. Leden en zij die ter plekke lid werden, mochten 1 kaart uitkiezen die ze dan later – met een leuke boodschap – aan ons moesten retourneren. De hoofdprijs was de Early Bird-conference-fee voor de IATEFL Annual Conference 2015 in Manchester. Alle overige reizen verblijfkosten etc. zijn uiteraard voor eigen rekening van de winnaar. Tijdens de extra SBE-vergadering in december is de hoofdprijswinnaar uit de stapel kaarten getrokken. De winnaar is inmiddels geïnformeerd en was héél blij met de prijs!

Plannen voor 2015

- Op vrijdag 13 maart 2015 is er weer het Nationaal Congres Engels in De Reehorst in Ede. Daar zal ook weer een stand van Levende Talen worden ingericht én er zal weer een speciaal presentje zijn voor nieuwe en bestaande sectieleden Engels.
- Van 10-14 april 2015 is de Annual Conference van IATEFL in Manchester, UK.
- We worden actiever op social media, dankzij Pascal Koole.
- Verder uitbouwen van de samenwerking met Vedocep.
- Aandacht voor de ontwikkelingen bij vmbo, mbo en hbo.
- Hopelijk nu eindelijk een goede, gebruiksvriendelijke en professionele website voor Levende Talen en dus ook voor de Sectie Engels(!).

Sectie Frans

Bestuur

Trees Aler (voorzitter)

Berrie de Zeeuw (penningmeester)

Bianca de Dreu (secretaris intern)

Janneke van Hardeveld (secretaris extern tot 1-9-2014; vacature)

Frank Claessen (mbo, media)

Laura Fontijne (vmbo en didactiek commissie)

Jérôme Paul (*le français précoce* tot 1-9-2014 ; vacature)

Trynke van Dokkumburg (*concours interscolaire*)

Sonja Heebing (hbo en FIPF tot 1-6-2014; vacature)

Joke Rentrop (FIPF vanaf 1-10-2014))

Emmanuelle Pichon/Joke Rentrop (contact universiteit)

Aantal leden: 832 (1e), 69 (2e)

Acties 2014

Positie van het Frans en promotie

- Versturing van het *Advies urentabel Frans* en een oproep om persoonlijk lid te worden van Levende Talen sectie Frans.
- Ontwerp en uitreiking (417 exemplaren) van de penning *Meilleur élève au bac de français*.

Nascholing

- Twee 'ideeëndagen' van de didactiekcommissie.
- Workshops tijdens de LSD.
- Panel tijdens een Linq-dag over sturing op het verschil ce-se.

Media

- Nieuwe indeling voor de Nieuwsbrief en de startpagina Frans op de website van Levende Talen.
- In samenwerking met Digischool ontvangen ruim 400 docenten Frans de Nieuwsbrief.
- Facebookpagina met 494 volgers.
- Twitter 32 volgers.

Concours

- Het 29ste *concours interscolaire 'Parlons Pub'*
- *Le Prix du jeune lecteur néerlandais* na lezing van *Les Etoiles de Sidi Moumen* van Mahi Binebine.
- Laatste ronde van *le calendrier interculturel*, een Europees project.
- Concours PWS.

Externe contacten

- Werkbijeenkomst van de FIPF/CEO over *le livre blanc*, het wereldcongres 2016 en *fiches pédagogiques*.
- Beurs voor de zomerstage in Québec/Montréal.
- Deelname aan gesprekken met de SLO en het KPC (vakgerichte kijkwijzer voor de inspectie).
- Partner van de TRF.
- Organisatie en begeleiding van het project *le français voyage*
- Organisatie van DE (eerste) DAG VAN DE FRANSE TAAL op 13 november 2014.

BLEU-BLANC-ROUGE, ÇA BOUGE!

Op ongeveer 230 scholen – ça se passe chez nous – is die dag extra aandacht aan de Franse taal en cultuur geschonken. Docenten en genodigden verzorgden workshops, lezingen en vakoverstijgende lessen. Muzikale optredens, films en gastronomie zorgden voor een prachtige omlijsting. Media besteedden ruime aandacht aan deze eerste DAG.

Een boekje met suggesties, lesopdrachten, links en adressen samengesteld door de TRF werd aan alle deelnemers ter beschikking gesteld.

Plannen voor 2015

Positie van het Frans en promotie

- Enquête naar de toedeling van uren voor het vak Frans; onder alle docenten Frans.
- Een vervolgenquête van Levende Talen naar de effecten van sturing op de cijfers ce-se.
- Voortzetting ledenwervingsacties.
- 2de ronde penning *Meilleur élève au bac*.
- Meer aandacht creëren in media en politiek voor het belang van het Frans voor de toekomst van Nederland.
- Twitter gebruiken.
- Ontwikkeling Franse versie voor NUFrans.

Nascholing

- Het Congres Frans, *le français à travers le monde*, 20, 21 maart 2015.
- Ideeëndagen van de didactiekcommissie in voor- en najaar.
- LSD: bijvoorbeeld aandacht voor beoordeling en normering van toetsen.

Media

- Onderhoud websites.

- Samenwerking met een nieuwe partner voor brede verspreiding van de Nieuwsbrief.
- Contact met TV5 intensiveren.

Concours

- 30ste finale van het concours interscolaire *A ton tour*.
- Finale PDJL naar aanleiding van *Le dieu du carnage* van Yasmina Reza (5 maart).
- Finale concours PWS (mei).

Externe contacten

- Voorbereiding van het wereld congres Frans van de FIPF zomer 2016 in Luik/België.
- Beurs Québec/Laval.
- Partner van de TRF.
- Finale van *le français voyage3- lfv3* (16 maart); start inschrijving *lfv4* op het Congres Frans.
- Voorbereiding De dag van de Franse taal 2015 (november 2015)

Sectie Fries

Bestuur

Babs Gezelle Meerburg (voorzitter)

Annekin Faber (vice-voorzitter)

Reitze Jonkman (secretaris, redactielid LTM en websiteredacteur)

Ed Knotter (penningmeester)

Alex Riemersma (algemeen bestuurslid)

Sytze Hiemstra (algemeen bestuurslid en vertegenwoordiger in het DB)

Tjeerd Kooistra (aspirant bestuurslid)

Ans Wallinga (aspirant bestuurslid)

Aantal leden : 25 (1e), 15 (2e)

Acties 2014

Naast het reguliere bestuurswerk zoals de vertegenwoordiging in het DB en de redactie van het *Levende Talen Magazine* waren dat:

- Jaarvergadering met jaarverslag en financiële stukken 2013 (6 maart 2014).
- Landelijke Ledenvergadering (12 april 2014).
- Congres *Fierder mei Frysk* 11 (13 november 2014).
- Bezoek en workshop Landelijke Studiedag VLLT in Utrecht (7 november 2014).
- Betrokkenheid bij het Lectoraat Fries en Meertaligheid van NHL-Stenden.
- Participatie in het consortium *Evaluaasjesysteem Frysk*.
- Advisering aan sectie Papiaments.
- *Drongo*-festival (7 september 2014).

FRISIA

In samenwerking met het consortium *Evaluaasjesysteem Frysk* (afûk, cedin Taalsintrum Frysk en de Noordelijke Hogescholen NHL en Stenden) is een twee jaar durend project opgestart waarin een uitgebreid (digitaal) evaluatiesysteem van het onderwijs in het Fries wordt opgezet. In augustus heeft de afûk al een eerste versie van het digitale programma *Searje 36* op het internet beschikbaar gesteld voor de leerlingen van de eerste klas. Onze rol is vooral de deelname van de docenten Fries te stimuleren mee te werken aan de verdere uitbouw van deze webstek, die naast de leergang *Freemwurk* gaat functioneren. Het afnemen van de standaardtoets *Frisia* onder meer dan 20 schoollocaties is binnen dit programma veel toegankelijker geworden.

Plannen voor 2015

- Stimulering van gebruik standaardtoetsen voor meting leeropbrengsten Fries.
- Artikel in *LTT* over de ontwikkeling van standaardtoets voor Fries: *Frisia*.
- Organisatie congres *Fierder mei Frysk* 12.
- Bepalen speerpunten in activiteiten sectie Fries VLLT.
- Werving van nieuwe leden.
- Medewerking aan *Drongo*-festival, Leeuwarden 2015.
- Participatie in het consortium *Evaluaasjesysteem Frysk* (zie highlight 2014).
- Advisering aan sectie Papiaments.
- Benadering van statenleden bevoegdheid Fries binnen nieuwe wetgeving; het provinciaal bestuur van Fryslân krijgt meer zeggenschap over het ontheffingenbeleid en gaat de stimulering van de inhoud van het vak Fries in het vo verhogen. Wij zullen in gesprek met de volksvertegenwoordiging over hoe dit het beste kan gebeuren.

Sectie Italiaans

Bestuur

Rita Sorce (voorzitter)

Tatiana Bruni (vice voorzitter en didactiekcommissie)

Angela de Luca (penningmeester en aspirant didactiekcommissie)

Maria Carmela D'Ángelo (didactiekcommissie, tot 12-4-2014)
vacature, redactie LTM – Web-master

Aantal leden: 33 (1e), 27 (2e)

Acties 2014

- Traditiegetrouw hield de sectie Italiaans ook in 2014 een nascholingsdag voor haar leden. De studiedagen waren op 14 en 15 februari in het Italiaans Cultureel Instituut in Amsterdam. Het thema was *Ludolinguistica, creatività e motivazione nella glottodidattica* (spel, creativiteit en motivatie in het leren van een taal). De docent van deze masterclass was Anthony Mollica, hoogleraar aan de Faculty of Education, Brock University (Canada). De bijeenkomst bestond uit een theoriegedeelte en een praktijkgedeelte en bestond uit 2 modules verdeeld over twee dagen. De studiedagen waren bestemd voor docenten Italiaans als tweede taal. Zij leerden hoe zij hun competentie's met betrekking tot het spelenderwijs leren van een taal op verschillende niveau's konden uitdiepen. Vrijdag 14 februari stond *parole per parlare* centraal. Zaterdag 15 februari stonden luistervaardigheid, lezen, beeld en creatieve activiteiten centraal. Helaas was de opkomst voor deze studiedagen niet echt groot te noemen. Er waren slechts een 12 deelnemers op vrijdag en 16 op zaterdag. Toch was deze dag, gezien de positieve reacties van de deelnemers, zeker een succes.
- DRONGO Festival 2014 | Talen voor je toekomst | zaterdag 27 september 2014. De sectie Italiaans was aanwezig met een workshop: Italiaans voor beginners.
- Bij de Landelijke Studiedag was de sectie Italiaans dit jaar niet aanwezig vanwege de hoge toegangsprijs.

Plannen voor 2015

- De sectie Italiaans biedt in samenwerking met de uitgeverij Difusion- Casa delle Lingue en het Italiaans Cultureel Instituut in Amsterdam een nascholingsdag aan voor de docenten Italiaans. Deze dag is op zaterdag 7 maart 2015. Titel van de studiedag: BRAVISSIMO! De docent is Marilisa Birello. De bijeenkomst bestaat uit een theorie- en een praktijkgedeelte verdeeld over 2 modules. De twee modules zijn bestemd voor docenten Italiaans als tweede taal. Tijdens deze studiedag zullen zij hun competenties met betrekking tot het onderwijzen van het Italiaans uitdiepen. Eerste module: Italiaans onderwijzen en leren door middel van communi-

catieve taken. Tweede module: Op zoek naar communicatieve taken.

- Internationaal Congres Italiaanse Taal, Universiteit van Tilburg, juni 2015

Sectie Nederlands

Bestuur

Paula Bosch (voorzitter)

Ton Hendrix (secretaris)

Tjitske Westra (penningmeester)

Wilma van der Westen (algemeen bestuurslid)

Toine van Gaal (algemeen bestuurslid, webmaster)

Fonnie Haverkort (algemeen bestuurslid)

Klaas Heemskerk (algemeen bestuurslid)

Christine Brakmann (aspirant lid)

Roland de Bonth (aspirant lid)

Paula Bosch heeft in 2014 het voorzitterschap overgenomen van Klaas Heemskerk.

Clary Ravesloot zit als sectieredacteur in de redactie van LTM.

Aantal leden: 989 (1e), 195 (2e)

Acties 2014

Het sectiebestuur heeft in 2014 vooral aandacht geschonken aan de eindexamens Nederlands voor vmbo, havo en vwo. Dat betrof niet alleen de examenbesprekingen en alles wat daarbij hoort, maar ook de aanpassingen die op stapel staan. De samenvatting verdwijnt uit het ce van havo en vwo. Daarvoor in de plaats komen er meer teksten met vragen. Er is ook betrokkenheid bij het werk van een door het CvTE in het leven geroepen commissie, die de concepten voor argumentatieanalyse ondubbelzinnig gaat formuleren. Het SBN heeft gestreefd naar het opnemen van een schrijfonderdeel in het ce. Dat zal er niet komen vanwege te verwachten beoordelingsproblemen. Er zijn zorgen over de inhoudelijke verschraling van het vak Nederlands als gevolg van overheidsmaatregelen op uiteenlopend terrein. Voor het vmbo wordt gestreefd naar een andersoortige schrijfpoddracht in het examen.

LETTERKUNDE, TAALKUNDE & COMMUNICATIE

Er wordt samen met de universiteiten en de lerarenopleidingen nagedacht over de mogelijkheden om het schoolvak Nederlands meer vakinhoudelijk te vullen met letterkunde, taalkunde en communicatie en dat tevens te koppelen aan de nascholing van docenten.

Plannen voor 2015

We oriënteren ons op het uitbrengen van een nieuwe Special voor LTM met als thema 'Veranderingen in het onderwijs Nederlands in het voortgezet onderwijs'.

Sectie Nederlandse Gebarentaal

Bestuur

Annieck van den Broek (voorzitter)
Pieternel Bottema (secretaris vanaf 12-4-2014)
Kimberly Hendriks (algemeen bestuurslid)

Op 12 april 2014 heeft Inge Zwitserlood haar taak als secretaris overgedragen aan Pieternel Bottema.

Aantal leden: 43(1e), 4 (2e)

Acties 2014

- Discussie en overleg: wat is NmG en hoe staan wij als sectie hier tegenover?
- Workshop Bibikit (Liesbeth Pyfers): interactief les- en/of huiswerk materiaal maken.
- Op de Levende Talen studiedag: Workshop over Dovencultuur (Gardy van Gils): doof-vriendelijk taalgebruik en hoe communiceren we zelf? Workshop Video Interactie Training (Kimberly Hendriks): ervaringen uit de praktijk en hoe kunnen we zelf video interactie training inzetten op de werkplek?
- Nieuwsbrieven van de sectie voor haar leden
- Overleg met ministerie van OC&W over de invoering van Passend Onderwijs

PASSEND ONDERWIJS

Door invoer van de wet Passend Onderwijs veranderd er veel voor dove kinderen, maar ook voor docenten in het speciaal onderwijs. Hoe krijgt het NGT-onderwijs een plek in het passend onderwijs? In hoeverre wordt er nu al NGT-les verzorgd voor dove en slechthorende kinderen die integreren in regulier onderwijs? Dat is een belangrijk onderwerp van gesprek. Ook in 2015 zal dit een belangrijk punt op de agenda blijven.

Plannen voor 2015

- Invoer wet Passend onderwijs: wat is de plaats van NGT-onderwijs hierin? Gesprekken met verschillende partijen. Indien nodig ook gerichte acties om partijen zich bewust te maken van het belang hiervan.
- Erkenning van NGT als officiële (minderheids)taal in Ne-

derland: wat is er nodig? Overleg met meerdere partijen.

- Workshops voor leden op werkplekken van leden. Onderwerpen nader te bepalen.
- Nieuwsbrieven voor leden en geïnteresseerden.
- NGT binnen Levende Talen: workshops NGT en een tolk NGT in de klas op de Levende Talen studiedag.

Sectie Papiaments

Bestuur

Ruben Severina (voorzitter)
Erich Püschel (secretaris)
Geraldine van Bueren-Prens (penningmeester)
Cees Tuk (algemeen bestuurslid)
Nihayra Leona (algemeen bestuurslid, redactie LTM)
Ghislene Maria (algemeen bestuurslid)

Ghislene Maria is in 2014 tot het bestuur toegetreden. Nihayra Leona is Erich Püschel opgevolgd als redacteur van LTM.

Aantal leden: 18 (1e), 6 (2e)

Acties 2014

Ook in het derde jaar van haar bestaan heeft de sectie vooral aan de eigen consolidatie gewerkt alsmede haar naamsbekendheid en status bevordert. Zij heeft daarbij de samenwerking met andere secties versterkt en actief aan onder meer de Algemene Ledenvergadering en de vergaderingen van het hoofdbestuur van Levende Talen deelgenomen. Bij het Drongo Festival was de 'Kennismaking met het Papiaments' een van de publiekstrekkingen, een voor de Landelijke Studiedag geplande workshop ging daarentegen helaas niet door.

PAPIAMENTS EN EUROPESE REGELGEVING

Onbetwist hoogtepunt van het jaar was op 28 maart het symposium 'Papiaments en Europese regelgeving' in het Huis van Europa te Den Haag. In een volle zaal luisterden meer dan 90 deelnemers naar Gerladine Dammers (voorzitter Akademia Papiamentu) over 'De stand van het Papiaments op Bonaire', naar Onno Falkena (voorzitter Europeesk Buro foar Lytse Talen) over 'De Friese ervaring' en naar de wetenschapper Bastiaan van der Velden over 'Waarom de Europese regelgeving wel van toepassing is op het Papiaments'. Over het symposium verschijnt binnenkort een publicatie waarin de tekst van de lezingen integraal is opgenomen.

Plannen voor 2015

- De sectie zal een expertmeeting organiseren over mogelijkheden en kansen om Papiaments in het Nederlandse voortgezet onderwijs als examenvak ingevoerd te krijgen.
- Er wordt een inventarisatie gemaakt van taalstudenten en docenten Papiaments in Aruba, Bonaire, Curaçao en Nederland. Doel is het aantal leden te verhogen (tot minimaal 35).
- Door het sectiebestuur zal onderzoek worden geïnitieerd naar de noden en wensen van docenten Papiaments op Aruba, Bonaire en Curaçao. Het onderzoek moet worden uitgevoerd door studenten van de eilanden of uit Nederland, dit in het kader van hun opleiding.
- De sectie zal in september opnieuw aan het Drongo Festival deelnemen.
- Voor de Landelijke Studiedag wordt op z'n minst één workshop gepland.

Sectie Russisch

Bestuur

Katerina van Wegen (voorzitter)

Janny Steenge (secretaris en penningmeester)

Esther van Loo (nascholing, jaarlijkse studiedag)

Olja Karmanova (contacten hoger onderwijs en universiteiten)

Geramé Wouters (redactielid LTM, content manager, pr)

Jeanette Bron (internationale contacten)

Dorie Nielen (heritage speakers, voortgezet onderwijs)

Sandra van Blitterswijk (heritage speakers, staatsexamens)

Cecilia Odé (internationale contacten, contact Mapryal per 12-04-2014)

Aantal leden: 43 (1e), 8 (2e)

Acties 2014

- Organisatie schoolreis naar Moskou van 15 tot en met 20 februari 2014 onder leiding van Dorie Nielen en Jeanette Bron. Deelnemers: 11 leerlingen en 7 volwassenen. Doelen: kennismaken met Moskou (Russische winter, musea, culturele leven); en werken aan opdrachten die gekoppeld zijn aan de excursies.
- Zaterdag 12 april was het bestuur aanwezig in Utrecht voor de Jaarvergadering LT en de jaarvergadering van de sectie. Cecilia Odé, onze contactpersoon bij de Internationale Vereniging voor Leraren in Levende Talen Mapryal, is tot het bestuur toegetreden. Cecilia houdt het bestuur op de hoogte van de activiteiten van Mapryal, zoals de organisatie van het internationale congres, 13-20 september 2015, in Granada en de activiteiten rond de aanvragen voor de Poesjkinmedaille. Daarnaast is Cecilia als taalkundige

betrokken bij de documentaire *Stemmen uit de toendra – de laatste der Joekagieren*.

- Actuele gespreksonderwerpen op de sectievergaderingen zijn: mogelijke samenwerking met aanverwante organisaties (Rossotrudnicestvo bijvoorbeeld), lesplannen middelbare school 2e klas - eindexamen/heritage/organisatie eindexamens/, het al dan niet opstellen van een lerarenregister, voordelen van het lidmaatschap LT en sectie, onbevoegde leraren voor de klas, didactische nascholing docenten Russisch (Olja Karmanova, ILO), signaleren van interessante uitgaven voor lessen, actualiteit website, bijdragen voor LTM, evaluatie van LTM.
- Op 26 mei werd het eindexamen Russisch voor vwo en havo afgenomen. Landelijk gezien waren er 17 kandidaten verdeeld over havo, vwo en staatsexamen. Het examen is over het algemeen goed gemaakt.
- Zaterdag 17 mei 2014: jaarlijkse studiedag van Russische Taal en Cultuur. Meer hierover verderop.
- De Olympiade vond plaats in juni 2014. Na een degelijke voorbereiding namen 2 scholieren en een docente Russisch deel aan dit evenement.
- Op donderdag 18 september 2014 vond een interessant gesprek plaats op de UvA bij de Slavische Talen. Gespreksdeelnemers: Ellen Rutten, Alla Peeters-Podgaevskaja, Esther van Loo, Olja Karmanova en Katerina van Wegen. Gespreksonderwerpen: excursie voor leerlingen Russisch; studenten werven; minor op de ILO voor studenten Slavische Talen; oprichting sectie Pools; Slavistendagen 14-15 november.
- Vrijdag 19 september 2014 was de jaaropeningsborrel Leven Talen te Utrecht.
- Op 6 oktober vond de workshop Taaldiversiteit plaats, waar Esther van Loo aan deelnam.
- Vrijdag 7 november 2014 namen namens de sectie Russisch Esther van Loo, Geraamé Wouters en Katerina van Wegen deel aan de LSD.
- Vrijdag 14 en zaterdag 15 november werden te Amsterdam de 7de Nederlands-Vlaamse Slavistendagen gehouden. 5 bestuursleden namen hieraan deel.
- Gedurende het hele jaar zijn docenten actief geweest met het begeleiden van heritage-leerlingen en het organiseren van de eindexamens.
- Een belangrijk aandachtspunt is het werken aan de nieuwe verbeterde versie van de Levende Talen website. Geraamé Wouters is hier actief bij betrokken.

STUDIEDAG RUSSISCHE TAAL EN CULTUUR

Zaterdag 17 mei 2014 vond de jaarlijkse studiedag 'Russische Taal en Cultuur' van de sectie plaats. De studiedag werd gehouden in het Museum Geelvinck Hinloopen Huis te Amsterdam. De studiedag werd uitstekend bezocht.

Sander Brouwer opende de bijeenkomst met een lezing, getiteld 'De opening van de Olympische Spelen in Sotsji : het gewenste beeld van de Russische geschiedenis'. Daarna hield Roland Spek een inleiding bij de tentoonstelling '1813 : Nederland door de Russen bevrijd'. In een plenaire discussie vertelde Sjeng Scheijen over het Nederland-Ruslandjaar 2013. Theo Veenhof, Pauline Michgelsen en Kees Verheul waren sprekers in de parallelsessies. Bij de afsluitende borrel werd door de bezoekers enthousiast nagepraat over deze leerzame en informatieve dag.

Plannen voor 2015

- Ontwikkeling luistermateriaal en luisteroefeningen op A2-niveau, in te spreken door een *native speaker*.
- Ontwikkeling en publicatie van een Nieuwsbrief.
- Deelname aan nascholing te St. Petersburg in januari 2015
- Promoten van het vak Russisch op scholen en info verspreiden over de sectie Russisch.
- Samenwerken met Ellen Rutten van de UvA in het kader van project *Talencircus*. Een bezoek aan de UvA is gepland in februari 2015. Deelname aan Manifestatie Nederland Vertaalt op 14 maart te Amsterdam, tevens uitreiking Martinus Nijhoff Vertaalprijs aan slavist Hans Boland.
- Organisatie Studiedag Russische Taal en Cultuur op 13 juni 2015 (datum nog onder voorbehoud) met onder andere uitreiking Poesjkinmedaille.
- Organisatie van Schaduwxamen Russisch 2015 met als doel aandacht wekken voor Russisch als examenvak en het peilen van de mening over het niveau van de bestaande examens. Beoogde deelnemers: heritage-speakers van Russische scholen in Nederland.
- Deelname aan Mapryalcongres te Granada, 13-20 september 2015.
- Deelname aan LSD, 6 november 2015: kwaliteit voor het Talenonderwijs in de toekomst.
- Samenwerking met de Lerarenopleiding van de Universiteit van Amsterdam (ILO) voor Russisch en contacten met hogescholen entameren en verder uitbouwen (coördinator: Olja Karmanova).
- Ondersteuning bieden aan de drie scholen in Amsterdam en omgeving waar in 2014 een introductiecursus Russisch aangeboden werd.
- Het werven van studenten die de introductiecursus onder begeleiding van Olja Karmanova kunnen verzorgen.
- Het werven van studenten voor de eerstegraads lerarenopleiding aan het ILO en ze kennis laten maken de vakdidactiek Russisch.
- Aan de Hogeschool Utrecht wordt vanaf augustus 2014 cursus *Business in Russia* aangeboden. Olja Karmanova gaat

daar een actieve rol bij spelen door bijvoorbeeld een taaltraining *Zakelijk Russisch* en een *Interculturele Training Russisch* aan te bieden.

- Deelname aan en informatie-uitwisseling met de LT-werkgroep 'Verreikende Talen' (Esther van Loo).
- (Mee)Werken aan de nieuwe verbeterde versie van de Levende Talen website (Geramé Wouters).
- Een bijeenkomst organiseren om ideeën voor een onderzoek naar Russisch (als schoolvak) uit te wisselen. Een van de mogelijkheden is om leraren in opleiding Russisch zo'n onderzoek te laten uitvoeren en daarbij meerdere scholen te betrekken.
- Werken aan het verzamelen van waardevol historisch materiaal van de sectie en het opzetten van het archief.

Sectie Spaans

Bestuur

Blanca Cano González (voorzitter)

Mayra Díaz-Skliba (secretaris)

Juan Espinola (penningmeester)

Mari Aghina (algemeen bestuurslid)

Marcela Vergara (algemeen bestuurslid)

Emma de Rijk (redacteur LTM)

Blanca Wilde (website en voor 2015 beoogd secretaris van de sectie Spaans).

Aantal leden: 149 (1e), 52 (2e)

Acties in 2014

- De samenwerking met de Consejería de Educación richt zich op samenwerkingsprojecten met hogescholen (HRO en HU) om een pre-universitaire talenttraject in 2015-2016 op te starten. De Instituto Cervantes heeft meegewerkt aan de organisatie van de Studiedag in oktober.
- Samenwerking met VDSN en SBPE gaat door. In juni 2014 heeft de sectie Spaans meegewerkt aan de organisatie van de Día del profesor de español en los Países Bajos in Amsterdam. Dit jaar wordt de activiteit opnieuw georganiseerd en zal LT een aantal workshops aanbieden.
- De leden zijn per e-mail geïnformeerd over bijscholing door andere verenigingen of universiteiten.
- Het bestuur is dit jaar zes maal bij elkaar gekomen om te vergaderen. De vergaderingen vinden altijd plaats in Utrecht (NH Hotel).
- Er is in LTM een aantal bijdragen gepubliceerd, mede dankzij onze redacteur Emma de Rijke.
- Het financiële verslag wordt verzorgd door onze penningmeester Juan Espínola. De begroting voor 2015, samen met een beknopt financieel overzicht van 2014, wordt gestuurd aan alle leden. In voorafgaande jaarvergaderin-

gen is afgesproken dat we onze financiële reserves zouden gebruiken om de studiedag zo goedkoop mogelijk aan te bieden zolang het financieel mogelijk is. In 2015 bieden we de studiedag aan en wij doen mee aan de organisatie van de dag van de docent Spaans.

- Binnen de sectie wordt er nog steeds gewerkt aan het project Leergang Spaanse en Spaans-Amerikaanse Literatuur voor de bovenbouw van havo/vwo en voor volwassenen. Dit project is in 2013 opgestart. Dit jaar zal Marcela Vergara een verslag inleveren over de vorderingen van dit project.
- De sectie Spaans heeft op 4 oktober een studiedag georganiseerd in samenwerking met de Spaanse Ambassade (Consejería de Educación), het SBPE (Vereniging docenten Spaans in België) en met het Instituto Cervantes in Utrecht. Er waren ongeveer 100 deelnemers. Belangrijke sprekers uit het buitenland zijn Concepción Escalante (Universidad Complutense de Madrid) en Hans Leroy uit België. Dit jaar werd de informatie over de studiedag voor het eerst op www.spaanslevendetalen.tk gepubliceerd. Tijdens de Landelijke Studiedag heeft de sectie Spaans de workshop over 'Flipping the classroom' verzorgd.

Plannen voor 2015

- Voor het jaar 2015 staat een studiedag gepland op 3 oktober. Dit keer werken we opnieuw samen met de organisaties van 2014 en proberen we docenten van de Universiteit Groningen erbij te betrekken. Meer informatie zullen we aan onze leden tijdig verstrekken. Voor de landelijke studiedag zullen goede Spaans gerelateerde workshops worden geworven.
- De samenwerking zowel met VDSN als SBPE wordt voortgezet. In oktober 2015 zullen beide organisaties opnieuw workshops aanbieden.
- De sectie Spaans streeft naar meer aandacht voor de Spaanse taal in LTM. Hopelijk gaat een oproep aan onze leden via de mailinglist meer bijdragen opleveren.
- In 2015 zal de informatie over bijscholing door andere verenigingen of universiteiten via de website spaanslevendetalen.tk worden aangeboden.

Sectie Turks

Bestuur

Yasemin Yurtseven (voorzitter)
Catharina Geelen (secretaris en redactielid LTM)
Rahime Gülcü (penningmeester)
Erol Samburkan (algemeen bestuurslid)
Salih Simsek (algemeen bestuurslid)
Mehmet Uz (algemeen bestuurslid, vanaf 13 juni 2014)

Aantal leden: 32 (1e), 7 (2e)

Acties 2014

- 12 april bijeenkomst Turkse leden en deelname aan ALV.
- Leeskring Turkse literatuur in Rotterdam.
- 27 september Drongo-festival spoedcursus Turks, Amsterdam.
- 7 november Landelijke Studiedag, Utrecht. Workshop 'Volksverhalen in het Nederlands, Engels en Turks'.
- 30 november Dag van de Leraar, bijeenkomst Turkse docenten en andere professionals, Barendrecht.
- 19, 20, 21 december deelname aan Conferentie voor vrijwillige docenten Turks in Schiedam over onder meer 'didactiek Turkse taal' door hoogleraren van de Sakarya Universiteit.

DAG VAN DE LERAAR

Een groep Turkse docenten en andere in onderwijs geïnteresseerde professionals kwamen in Barendrecht bijeen. Bevlogen docenten vertelden over het belang van onderwijs in eigen taal. De docent eigen taal vormt de schakel tussen de leerling en ouders. Na de afschaffing van OALT zijn er geen Turkse docenten meer op scholen. Ouders merken dat de moedertaalbeheersing achteruit gaat, wat ook consequenties heeft voor het schoolsucces van Turkse kinderen.

Bekir Cebeci actief in een aantal zelforganisaties vertelde over zijn achtergrond op het platteland in Turkije, waarbij het onderwijs hem de gelegenheid gaf zelf onderwijzer te worden. Onderwijzers zijn een cruciale stap in de ontwikkeling naar een moderne samenleving. Catharina Geelen vertelde over het belang van de sectie Turks binnen Levende Talen en wat wij voor het onderwijs in de Turkse taal doen.

Alle aanwezigen erkenden het belang van het Turkse taalonderwijs in Nederland. Deze bijeenkomst werd zeer gewaardeerd en er is de behoefte uitgesproken aan een vervolg waarbij ook andere Turkse organisaties actief betrokken zijn.

Plannen voor 2015

- 16 januari Workshop spreekwoorden in 3 talen door Mehmet Uz.
- Belang van Turks onderwijs in Nederland met Turks als keuzevak en het KB-examen.
- Netwerken met Turksch Professionals Network Eindhoven.
- Dictee-, dicht- en essaywedstrijd.
- Bijeenkomst Sectie Turks bij Algemene ledenvergadering LT.
- Studiedag voor docenten Turks en de Dag van de Leraar.
- Landelijke studiedag LT met workshop Turks.
- Leeskring Turkse literatuur in Rotterdam.
- Bijeenkomst Turkse zelforganisaties over de Turkse taal.
- Trajectplan ELO: de sectie volgt actief de ontwikkelingen en zoekt inhoudelijke en financiële ondersteuning door samen met andere talensecties deel te nemen aan Verreikende Talen.
- Er zijn meer scholen waar Turks als keuzevak gegeven wordt maar weinig docenten en lesmaterialen. Dit knelpunt heeft onze aandacht. Deels ondervangen met ELO.
- Ook dit jaar nemen leerlingen deel aan ELO examentraining.
- Actieve ledenwerving bij elke gelegenheid.

VERSLAG VAN DE VAKBONDSMEDEWERKER

‘Levende Talen behartigt ook de collectieve en individuele rechtspositionele belangen van haar leden, van cao-onderhandelingen tot persoonlijk advies.’

- In 2014 heb ik samen met Jos Canton de vereniging vertegenwoordigd tijdens verschillende overleggen. Voor mij is dat maandelijks de CieFo. In de CieFo, een overleg binnen de FvOv, worden vertegenwoordigers bijgepraat door de cao-onderhandelaars. De aanwezigen zijn onderhandelaars op decentraal niveau en vertegenwoordigers uit de verschillende beroepsverenigingen. De CieFo vergadert negen keer per jaar in Zeist.
- Ik verzorg samen met onze secretaris het contact met de leden van Levende Talen.
- In 2014 heb ik 145 brieven gemaild aan 438 leden. Die brieven zijn afkomstig van onderhandelaars op scholen voor vo, bve en hbo. In 2013 waren dat 75 brieven voor 157 leden. De toename komt grotendeels uit de hoek van hbo en bve. Een bron van zorg is de kwaliteit van die aangeleverde brieven. Daardoor heb ik meer werk aan de correctie en de lay-out dan aan het versturen van de brieven.
- Ik heb in ieder nummer van *Levende Talen Magazine* een artikel op vakbondsgebied geschreven. Dat zijn er tien geweest. Ieder artikel is ongeveer 730 woorden lang. In de artikelen wijs ik leden op interessante rapporten en trends. Om de privacy van leden te waarborgen beschrijf ik geen specifieke gevallen.
- Ik heb vragen van 92 leden doorgestuurd aan het panel van juristen bij UnieNfto. Die juristen hebben 618 correspondentiestukken geschreven. Daarnaast waren er meer dan 100 telefonische contacten (bron: John Verschuuren/UnieNfto). Ook waren er verschillende It-leden die met meer dan een zaak contact opnamen. In 2013 vroegen 71 leden juridische raad. 409 keer kwamen de juristen in actie. Dat is een forse toename. Voor een aanzienlijk deel is die toename toe te schrijven aan perikelen rond het entree-recht voor docenten in het vo. Ook bapo en onduidelijkheid omtrent aanstelling en studieverlof scoren in 2014 hoog. Ik heb acht keer in Culemborg de voortgang besproken.
- Ik was als vakbondsmedewerker aanwezig op de ALV, de landelijke studiedag en een informatieavond van het ABP voor leden van de verenigingen binnen de FvOv (Geldrop).

ENTREERECHT IN HET VOORGEZET ONDERWIJS

Ik wil de gang van zaken rond het entreerecht in het vo toelichten. Sinds 2008 heeft het artikel in de cao-vo gestaan. Het is echter nooit ingezet. In 2014 hebben we de onderhandelaars dringend verzocht het artikel niet te schrappen. Het is namelijk een recht. Ondanks tegenstand van vertegenwoordigers uit de vo-raad (werkgevers) is het eindelijk dit jaar in de praktijk gebracht. Tientallen leden hebben nu kans op een I-d-functie. Ondanks de praktische problemen zijn deze leden nu met hun leidinggevende overeengekomen dat ze in een traject hun kwaliteiten kunnen bewijzen.

Plannen voor 2015

In 2015 zullen we opnieuw proberen het ledenbestand actueel te houden. Bovendien zullen we de kwaliteit van de brieven voor bve en hbo kritisch bekijken.

Perry van Kerkhoven
Vakbondsmedewerker

VERSLAG VAN DE REDACTIES VAN LTM & LTT

Levende Talen Tijdschrift

Levende Talen Tijdschrift verschijnt viermaal per jaar. De artikelen in het Tijdschrift behandelen vakdidactische onderwerpen en hebben een meer wetenschappelijk karakter dan de bijdragen in LTM.

Het tijdschrift ging in 2014 de vijftiende jaargang in. In 2014 zijn vier nummers uitgebracht (april, juni, september, december). De redactie heeft het afgelopen jaar vier keer vergaderd over de inhoud en samenstelling van het Tijdschrift. De redactie werft actief kopij, bespreekt de ingestuurde bijdragen en schrijft zelf teksten.

In de loop van 2014 is de samenstelling van de redactie gewijzigd. We hebben helaas alweer afscheid moeten nemen van Machteld Moonen, vanwege haar nieuwe drukke werkzaamheden. Daarmee zullen we ook haar interessante signaleringen van artikelen uit internationale tijdschriften moeten missen. De huidige redactie bestaat uit Helge Bonset (hoofdredacteur), Rick de Graaff, Sonja Heebing, Hermine de Knijff, Ton Koet en Bart van der Leeuw. De vormgeving van het tijdschrift was in handen van Monique van Hootegem.

In 2014 zijn in *Levende Talen Tijdschrift* de volgende typen bijdragen opgenomen:

- onderzoek/vakontwikkeling (artikelen waarin gerapporteerd wordt over didactische en onderwijskundige ontwikkelingen en/of onderzoek);
- verschenen proefschrift (bespreking van in Nederland uitgevoerd promotieonderzoek, geschreven door de redactie of een gastmedewerker);
- gesignaleerd (bespreking van relevante artikelen of boekpublicaties).

Vijftien bijdragen vielen in de rubriek Onderzoek/vakontwikkeling. Daarvan hadden zeven bijdragen betrekking op het voortgezet onderwijs, drie op het basisonderwijs, twee op zowel het voortgezet onderwijs als het basisonderwijs en drie op het hoger onderwijs.

Tien bijdragen hadden betrekking op het onderwijs in het Nederlands of in schoolvakken waar Nederlands de voertaal is, vijf hadden betrekking op het onderwijs in de moderne vreemde talen. Een evenwichtige verdeling van artikelen op het gebied van Nederlands en van moderne vreemde talen blijft een belangrijk aandachtspunt voor de redactie, die daarvoor uiteraard afhankelijk is van het kopij-aanbod.

In de rubriek Verschenen proefschrift zijn de dissertaties besproken van Milou de Smet (*Composing the unwritten text: Effects of electronic outlining on students' argumentative writing*), Claudia van Kruistum (*Changing engagement of youth in old and new media literacy*), Anouk van Eerden en Mik van Es (*Metten en maximaliseren van basale schrijfvaardigheid bij eerstejaarsstudenten in het hoger beroepsonderwijs*) en Andrea Netten (*Reading literacy achievement in the primary grades. The role of sociocultural and linguistic diversity*).

In de rubriek Gesignaleerd besprak Machteld Moonen de oratie van Rick de Graaff (*Taal om te leren: Didactiek en opbrengsten van tweetalig onderwijs*), de lectorale rede van Kristi Jauregi Ondarra (*Leren van vreemde talen in een veranderende wereld*) en een artikel van Tarone uit *The Modern Language Journal*. De redactie zoekt na het vertrek van Machteld opvolgers voor deze rubriek.

In 2014 is de archiefsite <www.lt-tijdschriften.nl> verder uitgebouwd en bijgehouden. Dit betekent dat inmiddels alle artikelen van LTT vanaf 2000 tot en met 2014 via de site te raadplegen zijn.

Namens de redactie van LTT,
Helge Bonset
Hoofdredacteur

Levende Talen Magazine

Levende Talen Magazine is in 2014 zijn 101e jaargang ingegaan. Elk nummer bevat vier hoofdartikelen over uiteenlopende onderwerpen. In de meeste artikelen staat de praktijk van het lesgeven centraal. De redactie streeft naar een goede balans tussen artikelen over moedertaal didactiek en vreemdetalendidactiek. Behalve artikelen bevat LTM een aantal vaste rubrieken: Gesignaleerd, Nieuws, Binnenkort, Etalage, Web, Poëzie, Film en dvd, Column, Jeugdliteratuur, ICT, Levende Talen, Praktijk, Opinie, Kroniek en Recensies.

LTM had ook dit jaar weer een aantal vaste medewerkers. Rob van Veen verzorgde de rubriek Jeugdboeken. De rubriek ICT werd geschreven door Kees van Eunen en Nicolai Sinn. Verder verzorgde Gerard Koster een rubriek over recente films die in de les gebruikt kunnen worden. Jan de Jong recenseerde in elk nummer een gedichtenbundel om poëzie weer wat meer voor het voetlicht te brengen. Jacob Moerman schreef de rubriek Etalage, een vast onderdeel waarin hij telkens een aantal nieuwe literaire werken de revue liet passeren. Peter-Arno Coppen was dit jaar weer de columnist van LTM

De redactie bestond in het begin van 2014 uit: Séverine Blache & Guusje Groenen (Frans), Karin Epping (Engels), Reitze Jonkman (Fries), Erik Kwakernaak (Duits), Emma de Rijk (Spaans), Wouter Toonen (Arabisch), Geramé Wouters (Russisch), Fresco Sam-Sin (Chinees), Clary Ravesloot (Nederlands), Catharina Geelen (Turks/NT2) en Johan Graus (hoofdredactie). Eind 2014 is Nihayra Leona toetreden tot de redactie voor het Papiaments. Momenteel is de redactie nog op zoek naar redacteurs voor de talen Italiaans en NGT.

De redactie kwam achtmaal bijeen en kreeg circa zeventig artikelen ter beoordeling voorgelegd. De inhoud en stijl van de artikelen was zoals altijd van uiteenlopende kwaliteit. Over het algemeen was er een relatief groot aanbod van

artikelen. Bovendien heeft de redactie weer enkele keren gebruikgemaakt van de diensten van een onderwijsjournalist.

In het novembernummer van 2014 zijn de hoofdartikelen en een deel van de rubrieken gewijd aan de geschiedenis van het talenonderwijs. De totstandkoming van dit themanummer is gecoördineerd door Erik Kwakernaak. In november 2015 zal de redactie een themanummer uitbrengen over taaldiversiteit.

In 2014 is ook de archiefsite <www.lt-tijdschriften.nl> verder uitgebouwd en bijgehouden. Dit betekent dat inmiddels alle hoofdartikelen van LTM vanaf 2000 tot en met 2014 via de site te raadplegen zijn. Per nummer worden ook enkele rubrieksitems online beschikbaar gesteld.

De vormgeving van het magazine was in handen van Monique van Hootegem. Anda van Riet is de vaste fotograaf en Petra van Kalker maakt de illustraties bij de columns van Peter-Arno Coppen.

Eind 2014 heeft het jaarlijkse evaluatiegesprek tussen het bestuur, vertegenwoordigd door Judith Richter en Rahime Gülcü, en de redactie, vertegenwoordigd door Erik Kwakernaak, Catharina Geelen en Johan Graus, plaatsgevonden.

In totaal is er in 2014 voor € 29.598 aan advertenties door Van Vliet Bureau voor Media Advies verkocht. Dit is iets lager dan het bedrag in 2012. De inkomsten van LTM en LTT aan abonnementsgelden waren in 2014 circa € 40.800.

Vanwege bezuinigingen binnen de vereniging als geheel heeft LTM op verzoek van het bestuur in 2014 de hoeveelheid pagina's per nummer met vier ingekort. De totale kostprijs van LTM en LTT (na aftrek van baten: advertenties en

abonnementen) was in 2014 € 87.592, hetgeen beduidend lager was dan in 2013. Dit betekent dat de kostprijs van LTM per lid/abonnee circa € 2,06 en van LTT circa € 1,38 per nummer is. De totale kosten voor LTM (8 nummers) en LTT (4 nummers) waren in 2014 circa € 22 per lid/abonnee, hetgeen betekent dat van de contributie van elk lid slechts 29,3 procent wordt besteed aan de productie en levering van de

tijdschriften. Zie tabel 1 voor een overzicht van de totale jaarrekening 2014.

Namens de redactie van LTM,
Johan Graus
Hoofdredacteur

Kosten productie en redactie LTM (incl. btw)	€ 106.410	
Kosten productie en redactie LTT (incl. btw)	€ 25.233	
Verzending LTM & LTT (incl. btw)	€ 18.445	
Kosten productie, redactie en verzending LTM en LTT		€ 150.088
Advertentieopbrengst netto	€ 21.696	
Abonnementen	€ 40.800	
Baten LTM en LTT		€ 62.496
Totale kostprijs LTM en LTT		€ 87.592
Gemiddelde kostprijs per lid/abonnee		€ 22,83
Kostprijs t.o.v. lidmaatschap		29,33%
Kostprijs LTM per nummer		€ 2,06
Kostprijs LTT per nummer		€ 1,38

Tabel 1. Jaarrekening LTM en LTT 2014

Levende Talen Magazine

LTM

Het nieuwe lezen, anders bekeken
De Eerste Wereldoorlog
Nieuwe lichten vreemdetalenleergangen
Een nieuwe didactiek in droom en daad

Levende Talen Magazine

LTM

Begrijpelijk Engels
Schrijven leren en beoordelen
Betekenis of recenseren
Strategisch leren luisteren

Levende Talen Magazine

LTM

Schoolboekenschrijvers over hun werk
Meer begrip van tekstbegrip
Het Fries als zangtaal
Interview met Willy Weijdemā

Levende Talen Magazine

LTM

Literatuur: Inleven en positie kiezen
Rap aan de slag met poëzie
Van oefenen naar toepassen
Frans en Duits in het basisonderwijs

Levende Talen Magazine

LTM

'Prietpraat'
'Liever lijfstraffen dan Kafka!'
Taalniveau 2F in het vmbo-bb
Schrijven in het voortgezet onderwijs

Levende Talen Magazine

LTM

'Docenten, wees trots op je vak'
Grenzeloze humor?
SMART mondelinge taalvaardigheid beoordelen
Vraag het de schrijver

Levende Talen Magazine

LTM

thema nummer
GESCHIEDENIS VAN HET TALENONDERWIJS
Vaderlandsliefde en literatuur
Literatuur bij de moderne vreemde talen
De 'triviale' herkomst van het redkundig ontleden
Van grammatica en literatuur naar communicatie

Levende Talen Magazine

LTM

Hand in eigen boezem?
Examentraining talen
Nooit te oud voor een blog
Uiteenzetting, beschouwing en betoog

LEVENDE Talen